

МОГУЋНОСТ ДЕЈСТВА ПАРТИЗАНСКИХ ЈЕДИНИЦА У БЛИЖОЈ НЕПРИЈАТЕЉЕВОЈ ПОЗАДИНИ

При разматрањима могућности дејства партизанских јединица у ближој непријатељевој позадини, на просторији где дејствују његове оперативне јединице, ова се дејства обично изједначују са онима у дубљој и дубокој позадини. Тако се често не истичу и не износе оне тешкоће на које могу да наиђу партизанске јединице које би дејствоваале или би требало да дејствују у ближој непријатељевој позадини.¹⁾

Не улазећи на овом месту у разматрање општих услова за партизанска дејства, потсетићемо само на то да таква дејства уопште па, према томе, и дејства партизанских јединица у ближој позадини непријатеља, могу да успешно примењују армије оних земаља које воде праведан одбранбени рат и да је за њихов успех неопходна — и има одлучујућу улогу — подршка народа. То ваља имати на уму и при даљем праћењу мисли и гледишта која се износе у чланку.

Партизанске јединице у почетку рата могу да се налазе и на неокупираном делу територије (формиране и припремљене за партизанска дејства још у миру) и да у току борбених дејстава буду убачене или остављене у непријатељевој позадини.

Обично се сматра да за дејство у непријатељевој позадини постоји готово увек довољно могућности. Начелно гледано, то би се могло сматрати тачним. Међутим, мора се водити рачуна о многим чиниоцима који условљавају ефикасност тих дејстава. Они су углавном следећи: јачина и састав непријатељевих снага у чијој се позадини предвиђају партизанска дејства; јачина сопствених партизанских јединица; земљиште; доба дана; ситуација сопствених и непријатељевих јединица на фронту, односно да ли су снаге за чији рачун дејствују партизани у одбрани или нападу; да ли су у питању дејства на тежишту или на помоћним правцима итд. Поред тога, од знатног је утицаја и извежба-ност партизанских јединица за таква дејства, као и да ли је јединица одморна, попуњена итд.

Јачина и састав непријатељевих снага у чијој се ближој позадини предвиђају партизанска дејства у великој мери ће их и условљавати. Јасно је да је знатно теже нападати непријатељеве оклопне и пешадиске јединице него, на пример, позадинске делове (базе, скла-

¹⁾ Под „ближом“ позадином овде се подразумева дубина на којој су рапорјеђени корпусни други ешелони, тј. на око 50—100 км позади предњих делова.

дишта, снабдевачке јединице), јединице везе и артиљериске јединице, због тога што су партизанске јединице наоружане само пешадиским наоружањем и за успешно дејство против непријатељевих оклопних јединица у целини, углавном нису оспособљене. То, међутим, не значи да и тим, пешадиским, наоружањем не могу уништавати и оклопна средства. Сем тога, при нападу на неку јединицу у ближој позадини мора се увек тежити ка стварању таквих услова који ће омогућити да се непријатељ уништи или да му се нанесу што већи губици, заустави или успори даље наступање итд. Јер, уколико се то не би постигло, партизанска јединица би била доведена у тешку ситуацију пошто би морала да се бори не само са нападнудом, већ и са оним суседним непријатељевим јединицама које би јој притекле упомоћ, тако да би могло доћи до окружења партизанске јединице и, можда, до знатнијих губитака. Борба са јачим непријатељевим снагама, прихватила би се само у овим случајевима: кад се пред партизанску јединицу постави задатак да осујети и онемогући дејство тих јединица (на пример, спречавање прилаза резерви); кад постоји могућност да се партизанска јединица после напада на јачу непријатељеву јединицу повуче на одређену просторију односно да избегне окружење; и најзад, кад партизанска јединица не може да избегне ту борбу. У свим поменутих случајевима мора се водити рачуна о томе да се дејствује брзо, јер свако упуштање у дуготрајније борбе доводи у питање безбедност партизанске јединице.

За партизанска дејства најпогодније је такво земљиште где непријатељева техничка средства не могу да дођу до изражаја. То би углавном било пошумљено, брдско, слабо комуникативно земљиште и где нема већих водених препрека. Равничасто земљиште, макар било и пошумљено, пружа слабије услове за дејство партизанских снага, јер је обично прслазно за сва техничка средства, односно шуме на равничастом земљишту не заузимају велика пространства и уређене су за саобраћај (израђене просеке и путеви итд.). Брдско земљиште, ако није пошумљено, олакшава дејство непријатељеве авијације и артиљерије па самим тим отежава извођење партизанских дејстава. Комуникативније земљиште такође отежава, у извесној мери, дејства партизанских снага јер непријатељ може да комуникације контролише и да их брзо поседне оклопним снагама и на тај начин да партизанске јединице доведе у ситуацију да морају савлађивати више тешких препрека, а често и да се нађу у потпуном окружењу на мањој просторији. Земљиште где постоје веће водене препреке може да отежава дејства партизанских јединица, ако она захтевају да се преко тих водених препрека чешће прелази. Ово због тога што партизанске јединице могу најчешће да рачунају само на приручна месна средства за прелаз. Равно и маневарско, непошумљено земљиште, неподесно је за дејства већих партизанских јединица. Дању је то дејство у ближој непријатељевој позадини готово потпуно искључено. У дубљој непријатељевој позадини, међутим, услови за дејство на равном и непошумљеном земљишту су знатно повољнији. Тамо је могућно да се борбена дејства изводе и јачим снагама и дању, нарочито ако постоји могућност да се по извр-

шеном задатку јединице брзо повуку у пошумљене пределе или на брдско-планинско земљиште. При извођењу таквих дејстава (у дубљој непријатељевој позадини) партизанским јединицама прети највећа опасност од авијације и ваздушних десаната, док је оклопне и моторизоване снаге могућно на време осујетити (или бар правовремено открити и предузети одговарајуће мере обезбеђења).

Јачина сопствених партизанских јединица у извесној мери унапред одређује дубину поздине непријатеља на којој се може дејствовати. Тако ће, на пример, на дубини од 15—20 км позади непријатељевих предњих делова вероватно бити омогућено дејство само слабијим партизанским деловима јачине можда највише неколико десетина бораца, док ће на дубини од око 70—100 км моћи да се употребе јаче партизанске снаге, батаљони и бригаде. Овако јаче јединице би се могле користити у ближој непријатељевој позадини за сличне задатке као и свака друга јединица која води фронталне борбе, тј. за бочне, обухватне и обилазне нападе. Ти напади би обично почињали и завршавали се у току једне ноћи, и по извршеном задатку партизанске снаге би се повлачиле на одређену територију. Јаче партизанске јединице, после упада у току ноћи у непријатељев борбени распоред (у ближој дубини), тешко би се могле ту задржати у току наредног дана (мада ће понекад бити и то могућно). Уколико би се јача партизанска јединица нашла у ближој непријатељевој позадини у току дана, она би морала бити спремна на непрекидне борбе све до повлачења на сопствену, неокупирану територију или до пробијања у дубљу непријатељеву позadinу где би могла да се одмори и настави дејства.

Доба дана ће знатно условљавати извођење дејства партизанских јединица. У том погледу ноћ свакако пружа знатно боље услове. Ако су у питању борбена дејства на мањој дубини, онда су ноћна дејства једино могућна, и то на мањој дубини — слабијим, а на већој — јачим снагама. Ноћ омогућује да се оне по завршеној борби повуку на одређено место, у одређени рејон, где ће се припремати за следеће задатке. Ноћу је знатно ограничена употреба тенкова, авијација и артиљерије, дакле, оних техничких борбених средстава која би могла у највећој мери да онемогуће дејства партизанских јединица. Пошто су партизанске јединице наоружане само лаким пешадиским наоружањем, то би оне у дневним борбама са непријатељевим оперативним јединицама биле у знатно неповољнијој ситуацији, поготово ако не могу да рачунају на подршку од стране авијације и артиљерије, као ни на помоћ од стране пешадиских јединица с фронта. Зато ће дневна дејства партизанских јединица вероватно бити могућна само у релативно дубљој непријатељевој позадини. Пошто су партизанским јединицама најопаснији непријатељ тенкови, авијација и артиљерија, то се при одређивању времена за борбена дејства о томе мора нарочито повести рачуна. За партизанске јединице у ближој непријатељевој позадини остала борбена, па ни АБХ средства, не претстављају већу опасност. Врло је вероватно да непријатељ не сме и неће употребити атомска средства у својој ближој позадини због опасности за сопствене снаге, а и због тога што он у тој зони обично располаже са довољно

других ефикасних средстава (тенкови, авијација, хеликоптери, артиљерија) за борбу против партизанских јединица. Такође је вероватно да се ваздушнодесантне јединице неће користити за борбу против партизанских јединица у ближој позадини.

С обзиром на то да за јединице које би дејствовале, и уколико би могле да дејствују, у ближој непријатељевој позадини нема неке велике опасности од атомских средстава и ваздушних десаната, оправдано би било претпоставити да би партизанска јединица била у могућности да непријатељу нанесе знатно веће губитке и да много више омете његове планове, него јединица исте јачине која би дејствовала с фронта, те би и непријатељ морао да одваја знатне снаге да би је онемогућио.

На успешна дејства партизанских јединица у ближој непријатељевој позадини имаће, поред осталог, велик утицај и опште прилике на фронту снага за чији рачун оне дејствују тј. да ли су те снаге у нападу или одбрани и да ли је реч о борбеним дејствима на тежишту или на помоћним правцима.

Ако су снаге за чији рачун партизанске јединице дејствују у нападу, онда су услови за дејство партизанских јединица у блиској непријатељевој позадини знатно повољнији него кад су те снаге у одбрани. Прво, због тога што је непријатељев борбени поредак знатно разређенији ако се његове јединице бране. У том случају су и његова ојачања у техничким средствима (тенковима, авијацији и артиљерији) слабија те је и опасност за партизанске јединице мања. Оне могу успешно да искористе повећане међупросторе за лакше извршење својих борбених задатака.

Друго, услови за дејство партизанских јединица ће бити повољнији ако јединице с фронта нападају на земљишту где је употреба техничких борбених средстава ограничена, тј. на слабије пролазном земљишту, где је основна ударна снага пешадија са својим лаким наоружањем. Ка оваквом, слабије пролазном земљишту непријатељ такође може да има углавном само пешадиске снаге, а пошто је његов борбени поредак у одбрани и иначе доста разрађен то су услови за дејство партизанских јединица доста повољни.

Даље, ако јединице с фронта нападају на непријатељеве снаге које се налазе на помоћном правцу, и та чињеница олакшавала би борбена дејства партизанских јединица пред фронтом напада снага за чији рачун те партизанске јединице дејствују.

И најзад, ако се претпостави да ће се нападна дејства изводити углавном ноћу, то би у знатној мери олакшало рад партизанским јединицама у непријатељевој позадини.

Поред наведених разлога, дејства партизанских јединица у овом случају биће олакшана и због обично нешто ослабљеног морала код непријатеља који је присиљен да пређе у одбрану.

Сасвим друкчија је ситуација ако су снаге за чији рачун партизанске јединице дејствују у одбрани, а непријатељ у наступању. Тада су услови за дејство партизанских јединица у блиској непријатељевој позадини знатно отежани.

Обично се истиче да партизанске јединице — бригаде и баталјони, треба одмах пошто је непријатељ кренуо у напад, да се пробијају у његову позадину (уколико се већ од раније тамо не налазе) и да отуда у садејству са снагама с фронта успоре и по могућности спрече и разбију нападача. Притом се не каже кад партизанске јединице могу да се пробију и колике снаге могу да дејствују у блиској непријатељевој позадини, на какав се успех може рачунати у том случају, какве губитке на страни партизанских јединица ваља очекивати, на којој дубини уопште може да се рачуна са њиховом ефикасном употребом.

Овом питању је потребно посветити нарочиту пажњу поготово кад се јединица за чији рачун дејствују партизанске јединице налази у одбрани. Да би се тада дошло до неких одређених закључака о могућностима за употребу партизанских јединица неопходно је, поред осталог, размотрити начин дејства непријатеља и распоред његових снага како на тежишту тако и на помоћним правцима.

Непријатељ ће обично нападати јаким оклопним и моторизованим снагама уз подршку ваздухопловства и, евентуално, атомских средстава. Нападна дејства обично ће се изводити на земљишту које у што већој мери омогућује коришћење свих техничких борбених средстава којима нападач располаже, а то значи на пролазном, откривеном и комуникативном земљишту. Из тих разлога најјачи напад ће се предузимати углавном дању, мада се и напади ноћу могу очекивати чешће него у ранијим ратовима.

Распоред непријатељевих снага у нападу, на главном правцу, биће релативно густ (чак и ако претпоставимо да ће и он морати да води рачуна о растреситости борбеног поретка због евентуалне опасности од дејства атомским средствима). Код браниоца мора се рачунати да ће и просторији где су распоређене дивизије првог и другог ешелона корпуса бити врло мало слободних, непосредних просторија, а нарочито да ће бити врло мало оних које се неће солидно контролисати. Међупростори између јединица дивизија првог ешелона (а и дивизија у другом ешелону корпуса) биће у за браниоца најповољнијем случају око 1,5—3 км (ако нападач рачуна да и бранилац располаже атомским средствима). Свакако да ће између појединих јединица бити и већих међупростора, нарочито на планинском и слабије пролазном земљишту. Међутим, ма колики били ти међупростори, сигурно је да ће се врло солидно контролисати патролама и осигуравати макар и мањим снагама. Поред тога, међупростори неће бити никад толики да се не би могли ефикасно тући артиљериском, па и пешадиском (минобацачком) ватром. На пролазничем, маневарском и равном земљишту може се рачунати да они практично и неће постојати, пошто ће обично моћи да се туку и митраљеском ватром, а уколико то и не би било могућно, могу се врло брзо посести оклопним или моторизованим деловима.

Дубина просторије која је тако, релативно густо, поседнута и где нема већих међупростора одговара отприлике дубини просторије на којој се распоређују снаге корпуса у првом ешелону. Она је већ у току

II светског рата понекад износила просечно око 80 км док је ширина фронта дејства корпуса просечно износила око 50 км. Претпоставља се да ће у будућем рату ова просторија (на којој дејствују снаге једног корпуса) бити и већа.

Може се претпоставити да би дејства партизанских јединица на просторији тако засићеној непријатељевим трупима била знатно отежана, а понекад и сасвим онемогућена, поготову дејства већих партизанских јединица и дејства на комуникативном, маневарском и равничастом земљишту.

С тим у вези је и питање на којој дубини се може рачунати са убацивањем снага и ефикасним дејством партизанских јединица. Изгледа да не би било нереално ако би се претпоставило да на просторији на којој су распоређене јединице корпуса у нападу, био он у првом или другом ешелону, нема неких нарочитих могућности за дејство партизанских јединица. Напред је већ речено да је та просторија у II светском рату износила око 50 км по фронту и око 80 км по дубини, а да ће у будућем рату бити вероватно и већа (за корпус јачине око 100.000 људи). На тој просторији готово је потпуно искључено дејство партизанске бригаде као целине. Можда би постојале неке могућности за дејство партизанског батаљона, али су и оне због засићености просторије непријатељем вероватно доста ограничене, нарочито на равнијем и комуникативном земљишту. Дејства партизанске чете као целине вероватно би била мање целисходна него дејства батаљона, јер је чета сувише слаба да би могла да упадне на такву просторију, изврши задатак и успешно се повуче. Партизанска бригада је релативно велика јединица и она би приликом убацивања вероватно била врло брзо откривена те би непријатељ одмах предузео све мере и употребио сва средства да је уништи. А средства којима он располаже на дубини распореда снага корпуса су многобројна и врло ефикасна нарочито на пролазнијем земљишту. Атомска средства, мада не претстављају већу опасност, не треба овде искључити, нарочито ако непријатељ располаже атомским зрнима мале јачине, тзв. „тактичким“ атомским средствима. Питање је да ли би се у оваквом случају могло уопште говорити о убацивању партизанске бригаде, или би то пре био њен обичан напад (бочни, обилазни, обухватни). Вероватно је да би у највећем броју случајева било могућно извршити само такве нападе. Убацивање целе бригаде у непријатељеву позадину и њено дејство на оваквој дубини тешко да би дошли у обзир, односно, могло би се рачунати и са том могућношћу, али и са великим губицима. У сваком случају бригада не би никако могла да има своју базу у непријатељевој позадини на овако малој дубини, него би та база морала да буде или на просторији коју држе наше јединице (на неокупираном делу територије) или знатно дубље у непријатељевој позадини. У овом последњем случају, ако би била рецимо на око 150 км позади фронта опет би њено дејство и утицај на снаге непријатељевих корпуса првог ешелона били проблематични. Вероватно је да бригада тада не би могла (с обзиром на своју покретљивост и наоружање, као и на евен-

туалне препреке које би морала успут да савлађује) да спречава или омета њихова дејства.

Дејства партизанског батаљона била би у односу на партизанску бригаду само унеколико олакшана и то углавном због тога што је батаљон мањи те се може лакше и прикривеније пробити у непријатељеву позадину. А батаљон је, уосталом, доста јака снага да може извршити одређени задатак и пробити се из окружења у коме би се неминовно нашао чим би отпочео са дејством (односно, чим би се пробио у непријатељеву позадину на тако малој дубини). Партизански батаљон би за дејства у непријатељевој позадини на тако малој дубини такође морао да има базу као и партизанска бригада (на територији јединице за чији рачун дејствује или у дубљој позадини), јер ни он не би никако могао да се ту дуже задржава нити да обезбеди предах и одмор људства, а да се и не говори о успостављању неке бар и привремене базе (слободне територије) са које би предузимао борбена дејства.

Вероватно је да би се за дејства у ближој непријатељевој позадини могле користити само мање групе и то углавном за диверзантске акције. Притом би се, такође, морало водити рачуна о безбедности тих група по извршеном задатку.

Нешто веће могућности за убацивање и дејство партизанских јединица пружало би слабије пролазно земљиште. На њему би партизанска јединица била у могућности да у знатној мери избегне опасност од удара надмоћније непријатељеве технике (нарочито тенкова), па би и њена безбедност била већа. Базу са које би изводила дејства, партизанска јединица би и у том случају морала да има на територији јединице за чији рачун дејствује или у дубљој позадини.

Ноћу би било знатно олакшано убацивање и дејство партизанских јединица у непријатељевој ближој позадини (уколико се већ од раније не налазе тамо) у односу на дневна дејства. Али се и тада мора водити рачуна о чињеници да се веће јединице ипак не могу дубље провући, а да остану непримећене. Јединице које би у току ноћи биле убачене у непријатељеву позадину обично би морале исте ноћи да изврше одређени задатак и да се врате у полазни рејон (који је обично на неокупираном делу територије), јер би у случају да их дан затече на непријатељевој територији биле доведене у врло тешку ситуацију. Оваква ноћна дејства партизанских јединица уствари и нису права партизанска дејства. Пре би се могло говорити о обичном ноћном упаду у непријатељев распоред, извршењу одређеног задатка и повлачењу ка својим јединицама на фронту, а за оваква дејства су намењене јединице с фронта. Ноћне упаде и друга нападна дејства врше у току ноћи, например, пукови и чете из састава дивизија и бригада итд. тако да се партизанске јединице не би морале употребљавати за овакве задатке (задатак партизанских јединица би био да се пробију у непријатељеву позадину и да тамо остану). Ноћу би се знатно лакше могао избећи удар надмоћније непријатељеве технике (као и на слабије пролазном земљишту). Због тога ноћу постоје релативно повољни

услови за дејство и снага јачине чете, а и већих, наравно под претпо­ставком да се пре дана повуку на одређену просторију где се могу одморити и припремити за следеће задатке.

На помоћним правцима непријатељевог напада услови за дејство партизанских снага на мањој дубини су знатно повољнији него на тежишту дејства, јер су ту његове снаге разређене, помоћни правци обично воде преко слабије пролазног земљишта, за снагама првих ешелона не крећу се јачи други ешелони (па је самим тим и позадина непријатеља на помоћном правцу знатно слабије засићена трупима), подршка снага на помоћним правцима је слабија итд. То омогућује партизанским јединицама да се лакше и неприметно пробију у непри­јатељеву позадину, да тамо остану релативно дуже (бар неколико дана) и да изводе борбена дејства. Јединице које би се на помоћним прав­цима пробиле у позадину могле би лакше да избију и у позадину непријатељевих снага које нападају на главном правцу (разуме се, на одређеној, доста великој дубини), него што би то било могућно ако би се пробијале — убацивале на правцу дејства главних непријатељевих снага. Појавом партизанских јединица, убачених на помоћном правцу, у позадини главних непријатељевих снага постигло би се и веће изне­нађење. Због свега тога изгледа да ће се јединице најчешће убацивати у непријатељеву позадину на помоћним правцима, стим да после на­стоје да ометају и дејства његових главних снага, без обзира на то што би покрети ради избијања у позадину главнине били знатно дужи него кад би се убацивање вршило на главном правцу напада.

Какве би задатке требало давати партизанским јединицама у ближој непријатељевој позадини? Из излагања произилази да их мо­жда не би требало употребљавати за оне задатке које би нормално требало да врше јединице с фронта, тј. за бочне, обилазне и обухватне нападе, који би се предузимали и завршавали (гасили) у току једне ноћи. Вероватно је да би основни задатак партизанских јединица био да по могућности нападају уређаје за лансирање атомских средстава.

Сем тога, партизанске јединице би имале задатак да нападају и уништавају непријатељеве позадинске делове и установе, да спречавају саобраћај и нападају и мање борбене јединице (ако могу да их униште). Понекад им се може дати у задатак да нападају резерве, да би им спречиле прилаз и правремену употребу, и оклопне јединице у рејону прикупљања или за време кретања, као и центре везе и ко­мандна места, да узнемиравају непријатеља итд.

Да би се што боље могло сагледати какве су могућности за деј­ство партизанских јединица у ближој непријатељевој позадини, из­весни закључци би се могли добити и на основу неких примера из нашег Народноослободилачког рата.

У IV офанзиви коју су Немци, Италијани, усташе и четници предузели на ослобођену територију, један од основних циљева не­пријатеља било је уништење оперативне групе јединица око Врховног штаба. Ова група је имала да издржи најтеже борбе. Врховни штаб, који је био упознат са намерама Немаца да предузму офанзиву, наре-

дио је јединицама на које Немци и Италијани нису вршили јаче нападе да саме пређу у напад на немачке јединице и гарнизоне у позадини и да на тај начин олакшају дејства оперативне групе Врховног штаба. Те нападе у непријатељевој позадини требало је да врше углавном јединице V и IV корпуса НОВ, јер су оне могле најнепосредније да ометају дејства непријатељеве офанзивне групе. Међутим, дубина на којој су јединице V и IV корпуса изводиле та дејства била је таква да то није у некој знатнијој мери могло ослабити ударну снагу немачке нападне групације. Тако су у време „битке за рањенике“ у рејону Прозора јединице V корпуса изводиле дејства у околини Дрвара, Бос. Петровца, итд., тј. на око 150—200 км позади немачких снага које су водиле борбе са нашом оперативном групом. Свакако да би ситуација оперативне групе у тој бици била знатно повољнија да је нека наша јединица дејствовала у ближој позадини (на 15—30 км дубине) непријатељеве офанзивне групе која је од Горњег Вакуфа нападала преко пл. Радуше, Вилића Гумна и Макљена ка Прозору. Или, на пример, да су извођена дејства из рејона пл. Игман и Бјелашнице у позадини непријатељеве офанзивне групе која је од Сарајева преко Иван-Седла угрожавала наше снаге у долини Неретве. Овде се мора одмах напоменути да су јединице V (и IV) корпуса биле знатно исцрпене и преморене дотадашњим (непрекидним једномесечним борбама (од почетка офанзиве 20. I. 1943 па све до краја фебруара ове јединице су се даноноћно бориле).

Ни у борбама за ослобођење Београда (кад су наше снаге биле у нападу) нису извођена готово никаква наша значајнија дејства у ближој позадини непријатеља, као ни за време борби на Сремском фронту.

Могло би се навести још доста примера из борби у току осталих непријатељских офанзива (кад су наше снаге биле присиљене да се углавном бране).

Изнети примери из нашег Народноослободилачког рата не морају да значе да ће се и убудуће дејства тако одвијати. Јер, потребно је нагласити да се Народноослободилачки рат водио кад наше јединице нису биле ни довољно наоружане, ни довољно увежбане за фронталан начин ратовања као што су биле непријатељево. Због тога оне нису биле у могућности да увек ефикасно интервенишу на одређеном месту и у одређено време. Али ови примери (а има их још доста) ипак показују да се убацавању и дејству партизанских јединица у ближој непријатељевој позадини мора посветити доста пажње. Они показују да ће вероватно и убудуће бити знатно отежано убацавање и дејство јачих партизанских јединица (већих од чете) у ближој позадини непријатеља, без обзира на то што ће у позадини дејствовати релативно добро наоружане, извежбане партизанске јединице. Ова дејства ће нарочито бити отежана у позадини главних непријатељевих снага због вероватно малих, непоседнутих и неконтролисаних међупростора позади њих. Док су међупростори у току Народноослободилачког рата понекад износили и неколико десетина километара, као на пример, у IV офан-

живи кад је масив планина Цинцар, Малован и Виторог био готово увек непоседнут непријатељским јединицама, односно врло слабо контролисан, у будућем рату вероватно ће ти међупростори бити знатно мањи. Убацивање већих партизанских јединица биће олакшано на помоћним правцима, а оне ће моћи успешно дејствовати у дубљој непријатељевој позадини. У ближој позадини вероватно ће моћи да дејствују и да се дуже (неколико дана) задржавају само мање групе.

Свакако да би друкчије ствар стајала ако би биле у питању непријатељеве снаге које не изводе активна борбена дејства него су распоређене у одређеним гарнизонима са циљем да ослањајући се на њих контролишу заузету територију. У току Народноослободилачког рата, на пример, словеначке партизанске јединице су врло успешно дејствовале на делу територије коју су држали Италијани иако су њихови гарнизони били тако густо распоређени да су артиљеријом и минобацачима могли да туку готово целу своју окупациску зону.